

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
TEISMŲ ĮSTATYMO, ADMINISTRACINIŲ BYLŲ TEISENOS ĮSTATYMO, CIVILINIO
PROCESO KODEKSO, BAUDŽIAMOJO PROCESO KODEKSO PAKEITIMO IR
PAPILDYMO
Į S T A T Y M A S**

2003 m. balandžio 8 d. Nr. IX-1490
Vilnius

**PIRMASIS SKIRSNIS
TEISMŲ ĮSTATYMO 23, 27, 31, 32, 33 STRAIPSNIŲ PAPILDYMAS IR PAKEITIMAS BEI
ĮSTATYMO PAPILDYMAS 40¹ STRAIPSNIU**

(Žin., 1994, Nr. [46-851](#); 2002, Nr. [17-649](#))

1 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas ir papildymas

23 straipsnio 2 dalyje po žodžio „vienodą“ įrašyti žodžius „bendrosios kompetencijos“, papildyti straipsnį nauja 3 dalimi, buvusią 3 dalį laikyti 4 dalimi ir visą straipsnį išdėstyti taip:

„23 straipsnis. Aukščiausiojo Teismo kompetencija

1. Aukščiausiasis Teismas yra vienintelis kasacinės instancijos teismas įsiteisėjusiems bendrosios kompetencijos teismų sprendimams, nuosprendžiams, nutartims, nutarimams ir įsakymams peržiūrėti.

2. Aukščiausiasis Teismas formuoja vienodą bendrosios kompetencijos teismų praktiką aiškinant ir taikant įstatymus ir kitus teisės aktus. Tam Aukščiausiasis Teismas:

1) skelbia skyrių plenarinių sesijų nutartis, taip pat trijų ir išplėstinių septynių teisėjų kolegijų nutartis, dėl kurių paskelbimo pritarė dauguma atitinkamo skyriaus teisėjų. Į Aukščiausiojo Teismo biuletenyje paskelbtose nutartyse esančius įstatymų ir kitų teisės aktų taikymo išaiškinimus atsižvelgia teismai, valstybės ir kitos institucijos, taip pat kiti asmenys, taikydami tuos pačius įstatymus ir kitus teisės aktus;

2) analizuoja teismų praktiką taikant įstatymus ir kitus teisės aktus ir teikia rekomendacinius išaiškinimus;

3) gali konsultuoti teisėjus įstatymų ir kitų teisės aktų aiškinimo ir taikymo klausimais.

3. Aukščiausiasis Teismas, vadovaudamasis Europos Sąjungos teisminių institucijų išaiškinimais, analizuoja ir apibendrina bendrosios kompetencijos teismų praktiką taikant Europos Sąjungos teisės normas ir teikia rekomendacijas dėl Lietuvos bendrosios kompetencijos teismų ir Europos Sąjungos teisminių institucijų bendradarbiavimo užtikrinant vienodą Europos Sąjungos teisės aktų aiškinimą ir taikymą Lietuvos Respublikoje.

4. Aukščiausiasis Teismas atlieka ir kitas jo kompetencijai įstatymų priskirtas funkcijas.“

2 straipsnis. 27 straipsnio 1 dalies 1 punkto papildymas

Papildyti 27 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) šio Įstatymo 23 straipsnio 2 dalies 1 punkte ir 3 dalyje numatytos nutartys ir rekomendacijos;“.

3 straipsnis. 31 straipsnio papildymas ir pakeitimas

1. Papildyti 31 straipsnį nauja 3 dalimi:

„3. Vyriausiasis administracinis teismas, vadovaudamasis Europos Sąjungos teisminių institucijų išaiškinimais, analizuoja ir apibendrina administracinių teismų praktiką taikant Europos Sąjungos teisės normas ir teikia rekomendacijas dėl Lietuvos administracinių teismų ir Europos Sąjungos teisminių institucijų bendradarbiavimo užtikrinant vienodą Europos Sąjungos teisės aktų aiškinimą ir taikymą Lietuvos Respublikoje.“

2. Buvusią 31 straipsnio 3 dalį laikyti 4 dalimi.

4 straipsnis. 32 straipsnio 1 dalies 1 punkto papildymas

Papildyti 32 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) šio Įstatymo 31 straipsnio 2 dalies 1 punkte ir 3 dalyje numatyti sprendimai, nutarimai, nutartys ir rekomendacijos;“.

5 straipsnis. 33 straipsnio papildymas 3 dalimi

Papildyti 33 straipsnį 3 dalimi.

„3. Teismai, nagrinėdami bylas, taiko Europos Sąjungos teisės normas ir vadovaujasi Europos Sąjungos teisminių institucijų sprendimais, taip pat jų preliminariais nutarimais Europos Sąjungos teisės aktų aiškinimo ir galiojimo klausimais.“

6 straipsnis. Įstatymo papildymas 40¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 40¹ straipsniu:

„40¹ straipsnis. Teismų kreipimasis į Europos Sąjungos teismines institucijas

1. Teismas, kuriam taikant Europos Sąjungos teisės normas iškilo Europos Sąjungos teisės aktų aiškinimo ar galiojimo klausimas, kurį išnagrinėti būtina, kad sprendimas byloje būtų priimtas, turi teisę kreiptis į kompetentingą Europos Sąjungos teisminę instituciją su prašymu pateikti dėl to preliminarų nutarimą.

2. Aukščiausiasis Teismas ir Vyriausiasis administracinis teismas, taip pat teismas, kuris yra galutinė instancija nagrinėjamoje byloje (kai sprendimas negali būti toliau skundžiamas), šio straipsnio 1 dalyje nurodytu atveju privalo prašyti kompetentingos Europos Sąjungos teisminės institucijos preliminarus nutarimo Europos Sąjungos teisės aktų aiškinimo ar galiojimo klausimu.“

ANTRASIS SKIRSNIS

**ADMINISTRACINIŲ BYLŲ TEISENOS ĮSTATYMO 4, 13, 98, 99 STRAIPSNIŲ
PAPILDYMAS IR PAKEITIMAS**

(Žin., 1999, Nr. [13-308](#); 2000, Nr. [85-2566](#); 2002, Nr. [31-1125](#))

1 straipsnis. 4 straipsnio papildymas ir pakeitimas

1. Papildyti 4 straipsnį nauja 3 dalimi:

„3. Taikydamas Europos Sąjungos teisės normas, teismas taip pat vadovaujasi Europos Sąjungos teisminių institucijų sprendimais ir preliminariais nutarimais. Įstatymų nustatytais atvejais teismas kreipiasi į kompetentingą Europos Sąjungos teisminę instituciją prašydamas preliminarus nutarimo Europos Sąjungos teisės aktų aiškinimo ar galiojimo klausimu.“

2. Buvusias 4 straipsnio 3, 4 ir 5 dalis laikyti atitinkamai 4, 5 ir 6 dalimis.

2 straipsnis. 13 straipsnio papildymas ir pakeitimas

1. Papildyti 13 straipsnį nauja 5 dalimi:

„5. Vyriausiasis administracinis teismas, vadovaudamasis Europos Sąjungos teisminių institucijų išaiškinimais, analizuoja ir apibendrina administracinių teismų praktiką taikant Europos Sąjungos teisės normas ir teikia rekomendacijas dėl Lietuvos administracinių teismų ir Europos Sąjungos teisminių institucijų bendradarbiavimo užtikrinant vienodą Europos Sąjungos teisės aktų aiškinimą ir taikymą Lietuvos Respublikoje.“

2. Buvusią 13 straipsnio 5 dalį laikyti 6 dalimi.

3 straipsnis. 98 straipsnio 1 dalies papildymas 8 punktu

Papildyti 98 straipsnio 1 dalį 8 punktu:

„8) kai teismas kreipiasi į kompetentingą Europos Sąjungos teisminę instituciją prašydamas preliminarus nutarimo Europos Sąjungos teisės aktų aiškinimo ar galiojimo klausimu.“

4 straipsnis. 99 straipsnio papildymas

Papildyti 99 straipsnį 4 punktu:

„4) šio įstatymo 98 straipsnio 1 dalies 8 punkte numatytu atveju – kol bus gautas kompetentingos Europos Sąjungos teisminės institucijos preliminarus nutarimas.“

TREČIASIS SKIRSNIS**CIVILINIO PROCESO KODEKSO 3, 163 STRAIPSNIŲ PAPILDYMAS IR PAKEITIMAS**

(Žin., 2002, Nr. [36-1340](#))

1 straipsnis. 3 straipsnio papildymas ir pakeitimas

1. Papildyti 3 straipsnį nauja 5 dalimi:

„5. Teismas, nagrinėdamas bylas, taiko Europos Sąjungos teisės normas ir vadovaujasi Europos Sąjungos teisminių institucijų sprendimais, preliminariais nutarimais Europos Sąjungos teisės aktų aiškinimo ir galiojimo klausimais. Teismas, kuriam taikant Europos Sąjungos teisės normas iškilo Europos Sąjungos teisės aktų aiškinimo ar galiojimo klausimas, kurį išnagrinėti būtina, kad sprendimas byloje būtų priimtas, turi teisę sustabdyti bylos nagrinėjimą ir kreiptis į kompetentingą Europos Sąjungos teisminę instituciją su prašymu pateikti dėl to preliminarų nutarimą. Teismas, kuris yra galutinė instancija nagrinėjamoje byloje ir kuriam taikant Europos Sąjungos teisės normas iškilo Europos Sąjungos teisės aktų aiškinimo ar galiojimo klausimas, privalo prašyti kompetentingos Europos Sąjungos teisminės institucijos preliminaraus nutarimo Europos Sąjungos teisės aktų aiškinimo ar galiojimo klausimu.“

2. Buvusias 3 straipsnio 5, 6 ir 7 dalis laikyti atitinkamai 6, 7 ir 8 dalimis.

2 straipsnis. 163 straipsnio papildymas ir pakeitimas

1. 163 straipsnį papildyti nauju 9 punktu:

„9) kai teismas kreipiasi į kompetentingą Europos Sąjungos teisminę instituciją šio Kodekso 3 straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka ir pagrindais;“.

2. Buvusį 163 straipsnio 9 punktą laikyti 10 punktu.

KETVIRTASIS SKIRSNIS**BAUDŽIAMOJO PROCESO KODEKSO 234, 244, 381 STRAIPSNIŲ PAKEITIMAS IR PAPILDYMAS**

(Žin., 2002, Nr. [37-1341](#))

1 straipsnis. 234 straipsnio 3 dalies papildymas 4 punktu

Papildyti 234 straipsnio 3 dalį 4 punktu:

„4) įstatymų numatytais atvejais kreipiamasi į kompetentingą Europos Sąjungos teisminę instituciją dėl Europos Sąjungos teisės aktų aiškinimo ar galiojimo, – kol bus gautas šios institucijos preliminarus nutarimas.“

2 straipsnis. 244 straipsnio 2 dalies pakeitimas

244 straipsnio 2 dalyje vietoj žodžių ir skaičių „šio Kodekso 234 straipsnio 3 dalies 3 punkte“ įrašyti žodžius ir skaičius „šio Kodekso 234 straipsnio 3 dalies 3, 4 punktuose“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„2. Bylos nagrinėjimas taip pat atidedamas šio Kodekso 234 straipsnio 3 dalies 3, 4 punktuose ir 254 straipsnio 2 dalyje numatytais atvejais.“

3 straipsnis. 381 straipsnio papildymas

381 straipsnyje po žodžių „Respublikos Konstitucijai“ įrašyti žodžius „arba jei prireikia kreiptis į kompetentingą Europos Sąjungos teisminę instituciją preliminarus nutarimo Europos Sąjungos teisės aktų aiškinimo ar galiojimo klausimu“ ir šį straipsnį išdėstyti taip:

„381 straipsnis. Kasacinės bylos nagrinėjimo atidėjimas

Jeigu proceso dalyvis, kurio dalyvavimą teismo posėdyje teismas pripažįsta būtinu, dėl ligos ar dėl kitos svarbios priežasties neatvyko į teismo posėdį, kasacinės bylos nagrinėjimas atidedamas. Kasacinės bylos nagrinėjimas taip pat atidedamas, jei prireikia kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą, kad šis nuspręstų, ar įstatymas arba kitas teisės aktas neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai, arba jei prireikia kreiptis į kompetentingą Europos Sąjungos teisminę instituciją preliminarus nutarimo Europos Sąjungos teisės aktų aiškinimo ar galiojimo klausimu.“

**PENKTASIS SKIRSNIS
ĮSTATYMO ĮSIGALIOJIMAS**

1 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis Įstatymas įsigalioja nuo Lietuvos Respublikos įstojimo į Europos Sąjungą dienos.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ROLANDAS PAKSAS